

عنوان مقاله:

تأثیر مدیریت چرای بلندمدت بر توزیع پوشش گیاهی و برخی خصوصیات خاک (مطالعه موردی: ایستگاه شهید حمزوی حنا- سمیرم اصفهان)

محل انتشار:

فصلنامه علوم آب و خاک، دوره 22، شماره 4 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

مهرداد کاظمی - 1. Department of Natural Resources, Isfahan University of Technology, Isfahan, Iran

حمیدرضا کریم زاده - 1. Department of Natural Resources, Isfahan University of Technology, Isfahan, Iran

مصطفی ترکش اصفهانی - 1. Department of Natural Resources, Isfahan University of Technology, Isfahan, Iran

حسین بشری - 1. Department of Natural Resources, Isfahan University of Technology, Isfahan, Iran

خلاصه مقاله:

بررسی روابط بین پوشش گیاهی و عوامل محیطی به شناخت عوامل موثر بر رشد و استقرار گونه‌های گیاهی و همچنین شناسایی رویشگاه‌ها کمک می‌کند. هدف از این پژوهش، بررسی اثرات قرق ۳۳ ساله و چرای مدیریت شده (سیستم چرای تناوبی- استراحتی) بر توزیع پوشش گیاهی و برخی خصوصیات خاک، در ایستگاه شهید حمزوی حنا در منطقه سمیرم استان اصفهان است. در این مطالعه تعداد شش ترانسکت (سه ترانسکت موازی و سه ترانسکت عمود بر شیب عمومی منطقه) به طول ۱۰۰ متر در هر منطقه مستقر و در راستای هر ترانسکت ۱۰ پلات دو متر مربعی مستقر و میزان تاج پوشش، تولید، تراکم و فهرست گونه‌های گیاهی موجود ثبت شد. در هر منطقه مدیریتی (قرق و چرای مدیریت شده)، ۱۸ پلات به‌طور تصادفی- سیستماتیک انتخاب و در هر پلات پنج نمونه خاک از عمق صفر تا ۳۰ سانتی‌متری برداشت شد و سپس نمونه‌ها مخلوط و یک نمونه مرکب به‌عنوان شاهد پلات، انتخاب شد. عوامل اسیدیته، قابلیت هدایت الکتریکی، کربنات کلسیم، ماده آلی، فسفر قابل استفاده، نیتروژن کل، پتاسیم، کلسیم، منیزیم، درصد رطوبت اشباع، ظرفیت تبادل کاتیونی، درصد ذرات رس، سیلت، شن و شن خیلی ریز در آزمایشگاه تعیین شد. شاخص‌های پوشش گیاهی در دو منطقه با استفاده از آزمون تی مستقل مقایسه شدند. آنالیز تطبیقی متعارفی و آنالیز خوشه‌ای نشان داد که مهم‌ترین خصوصیات موثر در تفکیک گروه‌های گیاهی، ظرفیت تبادل کاتیونی، آهک، درصد سنگریزه، فسفر قابل استفاده و عامل مدیریت است. چرای مدیریت شده باعث افزایش معنی‌دار تولید (۳۵۲ در مقابل ۲/۱۸۴ کیلوگرم در هکتار) و درصد تاج پوشش گیاهی (۴۶/۲۵ در مقابل ۳۷/۱۸) و تغییر برخی از خصوصیات خاک شده است (۵٪ = α). همچنین قرق باعث افزایش تراکم گونه‌های گیاهی (۳/۳ در مقابل ۲/۲ بوته در مترمربع) به‌صورت معنی‌داری شده است. این مطالعه نشان داد که چرای مدیریت شده در مراتع نیمه خشک بهتر از قرق بلندمدت، بر بهبود و توسعه برخی خصوصیات خاک و توزیع پوشش گیاهی تأثیر می‌گذارد. بنابراین توصیه می‌شود، از قرق بلندمدت در مراتع نیمه‌خشک جلوگیری شود.

کلمات کلیدی:

,Canonical correspondence analysis, Vegetation, Grazing management, Soil, Cluster analysis, Exclusion

آنالیز تطبیقی متعارفی، پوشش گیاهی، چرای مدیریت شده، خاک، تحلیل خوشه‌ای، قرق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1201005>

